ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **E. M.,** zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,** se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 4. 2017, č. j. KRPU-242887-84/ČJ-2016-040022-ZZ-SV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 9. 2017, č. j. 78 A 12/2017 - 67,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 9. 2017, č. j. 78 A 12/2017 - 67, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl rozhodnutím žalované ze dne 25. 11. 2016 zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů. Následně žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 2. 2017 prodloužila dobu zajištění o 60 dnů. V záhlaví označeným rozhodnutím pak žalovaná rozhodla o opětovném prodloužení doby zajištění žalobce, a to o 30 dnů.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce správní žalobu, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 8. 6. 2017, č. j. 78 A 12/2017 - 46, zamítl. Na základě kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud předmětný rozsudek dne 24. 8. 2017 pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Následně krajský soud řízení usnesením ze dne 27. 9. 2017, č. j. 78 A 12/2017 – 67, zastavil.

[3] Vycházel přitom ze sdělení žalované, že k realizaci správního vyhoštění žalobce nakonec nedošlo, protože byl dne 11. 5. 2017 předán na základě evropského zatýkacího rozkazu do Německa. Soud poukázal na § 172 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), ve znění účinném od 15. 8. 2017, podle něhož platí, že pokud je zajištění cizince ukončeno před vydáním rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí o zajištění či prodloužení zajištění, soud řízení zastaví. Procesní situace předvídaná tímto ustanovením v daném případě nastala, neboť žalobce byl 11. 5. 2017 ze zajištění propuštěn. Proto soud rozhodl tak, že řízení zastavil.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti usnesení krajského soudu brojí žalobce (stěžovatel) kasační stížností, v níž namítá nesprávnou aplikaci § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, respektive přechodných ustanovení k zákonu č. 222/2017 Sb., jímž byl zákon o pobytu cizinců s účinností od 15. 8. 2017 novelizován. Podle čl. II bodu 1 zákona č. 222/2017 Sb. totiž platí, že *„[ř]ízení podle zákona č. 326/1999 Sb. zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona."*

[5] Zákon č. 222/2017 Sb. nabyl účinnosti dne 15. 8. 2017, přičemž právo na meritorní soudní přezkum rozhodnutí je právem souvisejícím se správním řízením zahájeným před 15. 8. 2017. Stejně tak dokonce samotné soudní řízení bylo zahájeno před 15. 8. 2017. Citované přechodné ustanovení je přitom třeba vykládat tak, aby byla šetřena podstata základního práva na soudní přezkum rozhodnutí správního orgánu zakotveného v čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. K tomu stěžovatel dodává, že již samotné znění dotčeného ustanovení vyvolává pochybnosti o jeho ústavní konformitě. Vzhledem k tomu, že jej však v daném případě krajský soud vůbec neměl aplikovat, nevzniká prostor pro předložení věci Ústavnímu soudu, neboť usnesení krajského soudu již z tohoto důvodu nemůže obstát. Proto stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

[6] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakovala, že ke dni 11. 5. 2017 bylo zajištění stěžovatele ukončeno a tím odpadly i všechny následky spojené s rozhodnutím o zajištění. Je tedy nesporné, že jak k zahájení řízení o zajištění, tak k ukončení zajištění došlo před datem 15. 8. 2017.

[7] Přechodné ustanovení hovoří o tom, že řízení podle zákona o pobytu cizinců zahájená před datem účinnosti zákona č. 222/2017 Sb., se dokončí podle dosavadních předpisů. Řízení o žalobě nicméně není vedeno podle zákona o pobytu cizinců, ale podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). V § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců je pak jednoznačně stanoven postup v případě ukončení zajištění cizince.

[8] Pro úplnost žalovaná dodává, že jí nepřísluší, aby posuzovala, zda je dotčené zákonné ustanovení protiústavní. Je si nicméně vědoma skutečnosti, že skupina poslanců Parlamentu ČR jej u Ústavního soudu napadla. Ústavní soud o stížnosti dosud nerozhodl.

[9] Žalovaná považuje usnesení krajského soudu za zákonné a navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval splnění podmínek řízení, přičemž shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a jedná se o kasační stížnost, která je ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), přípustná. Na překážku projednání kasační stížnosti není ani skutečnost, že se jedná o kasační stížnost opakovanou, neboť stěžovatel uplatňuje pouze takové námitky, které dříve z podstaty věci uplatnit nemohl, jelikož se vztahují toliko k procesnímu postupu krajského soudu poté, co mu byla věc vrácena po zrušení jeho prvotního rozsudku (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165).

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Předmětem sporu je aplikace § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 15. 8. 2017, na posuzovanou věc. Podle citovaného ustanovení soud řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění (prodloužení zajištění) zastaví, pokud již zajištění nadále netrvá. Vzhledem k tomu, že v souzené věci došlo k zajištění stěžovatele i k zahájení řízení o žalobě před rozhodným datem 15. 8. 2017, je nezbytné zabývat se tím, zda zmiňované pravidlo dopadá i na situaci stěžovatele.

[13] Této otázce Nejvyšší správní soud věnoval pozornost již ve svém předchozím zrušujícím rozsudku č. j. 1 Azs 275/2017 - 27. Zdejší soud přitom dospěl k závěru, že s ohledem na nejednoznačnost přechodných ustanovení k zákonu č. 222/2017 Sb., a s ohledem na respekt k základním principům právního státu, se jeví být nepřijatelné, aby soud řízení zastavil, pokud stěžovatel kasační stížnost podal ještě v době, kdy zákon s ukončením zajištění zastavení soudního řízení nespojoval. Takový postup by byl v rozporu se zásadou předvídatelnosti soudního rozhodování a představoval by nepřípustný zásah do legitimního očekávání žalobce. Vzhledem k tomu, že podrobnější rozbor této otázky je obsažen v bodech 13 - 16 předchozího zrušujícího rozsudku, nepovažuje Nejvyšší správní soud za nezbytné se jí opakovaně zabývat a v plném rozsahu na relevantní pasáž odkazuje. Přitom nemá pochyb o tom, že v ní obsažené závěry se přiměřeně uplatní i na řízení před krajským soudem.

[14] Lze tedy shrnout, že krajský soud pochybil, pokud ve věci aplikoval úpravu obsaženou v § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 15. 8. 2017, přestože i samotné řízení o žalobě bylo zahájeno před tímto datem. Takto přitom učinil zcela bez dalšího, aniž by se jakkoliv zabýval výkladem přechodných ustanovení k zákonu č. 222/2017 Sb. Postup krajského soudu je pak o to více zarážející, že ke sporné otázce se

Nejvyšší správní soud vyjádřil již ve svém předchozím zrušujícím rozsudku, přičemž právě úvahy o nemožnosti aplikace dotčeného ustanovení na řízení zahájená před rozhodným datem 15. 8. 2017, byly důvodem, proč řízení sám nezastavil a věc naopak vrátil k věcnému projednání krajskému soudu.

V. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že je kasační stížnost důvodná, neboť nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení. Z tohoto důvodu usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Na krajském soudu nyní bude, aby se žalobou stěžovatele zabýval meritorně.

[16] V dalším řízení bude krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) a v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (včetně odměny ustanoveného zástupce).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu